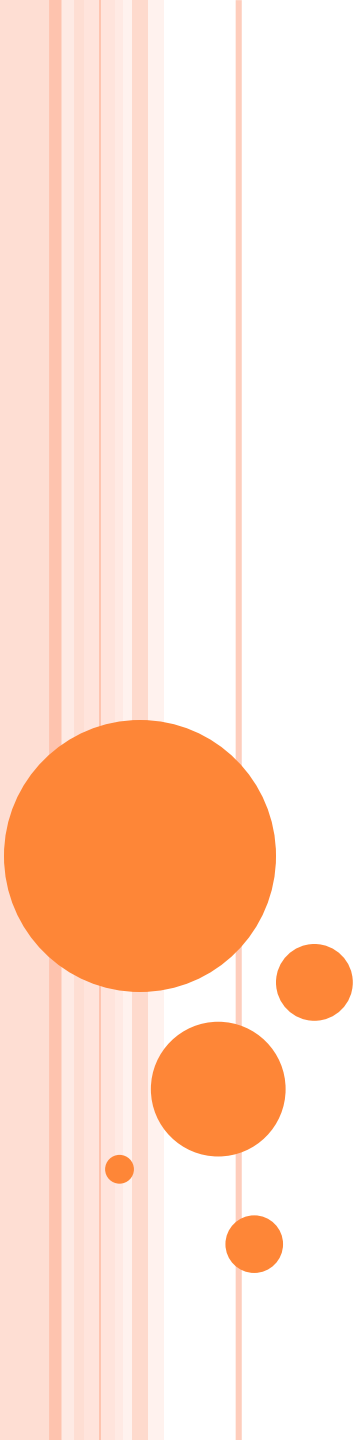

WSPÓŁPRACA TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO Z ORGANAMI WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Omówienie wyników badania

PLAN PREZENTACJI:

- Opis badania
- Wyniki przeprowadzonej ankiety
- Najczęściej pojawiające się problemy/zarzuty wobec OWS
- Proponowane rozwiązania
- Czas trwania prezentacji ok. 30 minut

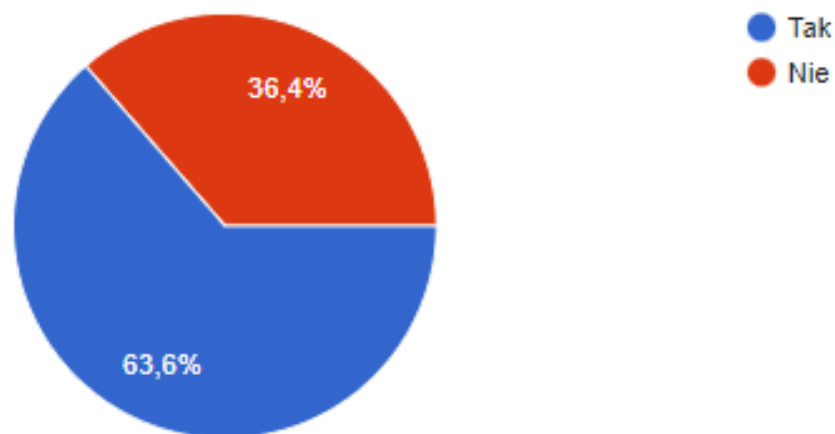
OPIS BADANIA

- Badanie przeprowadzone w lutym 2021 roku we współpracy z Polskim Towarzystwem Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS
- Badanie skierowane do tłumaczy przysięgłych wszystkich języków, którzy współpracowali z szeroko pojętymi OWS
- Cel: identyfikacja najczęściej pojawiających się problemów we współpracy z OWS
- Ankieta składała się z 6 pytań zamkniętych oraz 2 pytań otwartych
- W badaniu uczestniczyły 132 osoby

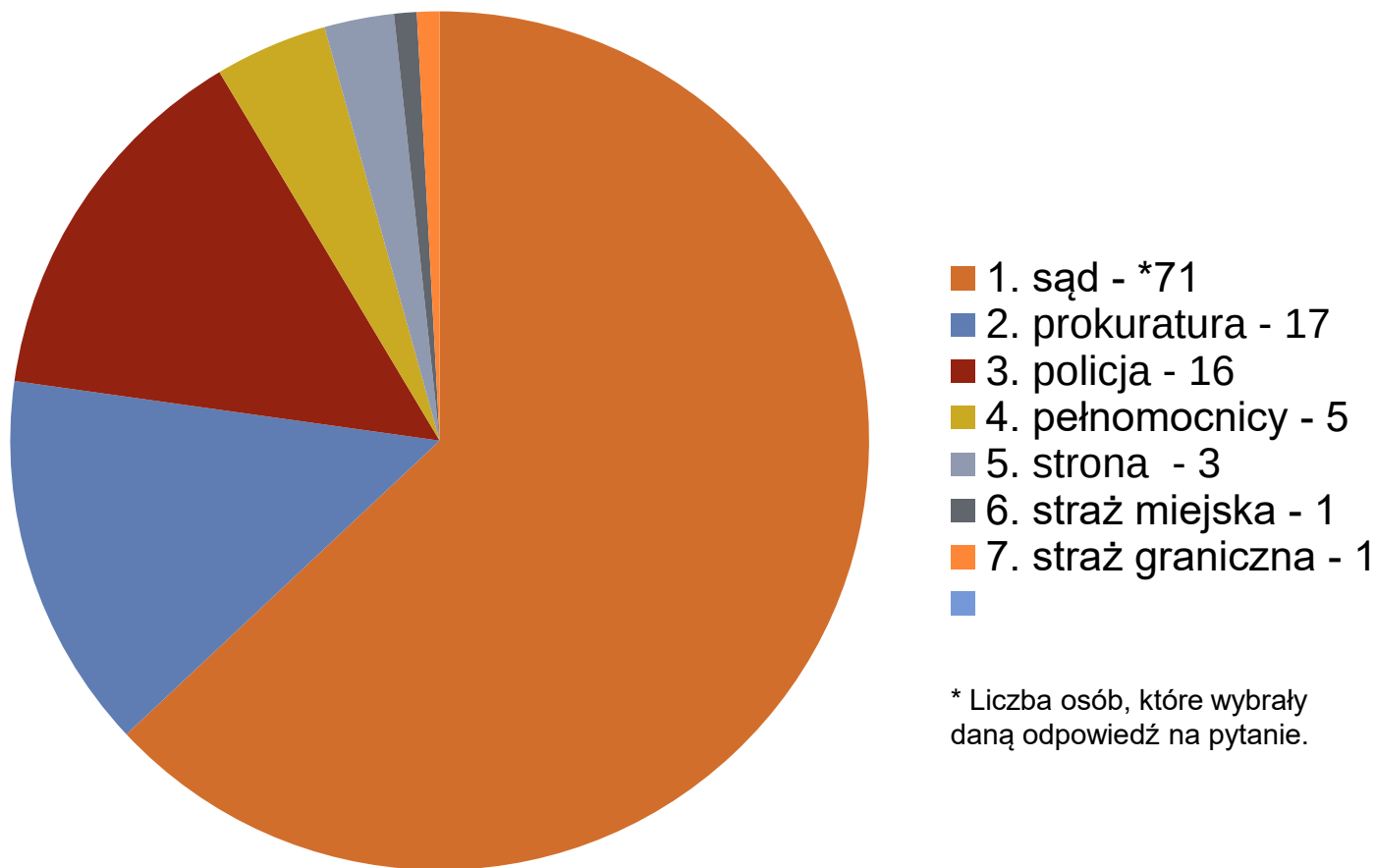
1. CZY DZIAŁAJĄC W CHARAKTERZE TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO PAN(I) KIEDYKOLWIEK NAPOTKAŁ(A) NA JAKIEKOLWIEK TRUDNOŚCI W KONTEKŚCIE WSPÓŁPRACY Z POLICJĄ/PROKURATURĄ/SĄDEM/PEŁNOMOCNIKIEM STRONY?

- Tak – 63,6 %
- Nie – 36,4% - odpowiedź negatywna oznaczała zakończenie udziału w badaniu

2. RELACJE Z KTÓRYM/KTÓRĄ Z PONIŻSZYCH ORGANÓW/OSÓB SPRAWIAŁY TRUDNOŚCI? (PYTANIE WIELOKROTNEGO WYBORU)

Organy/osoby

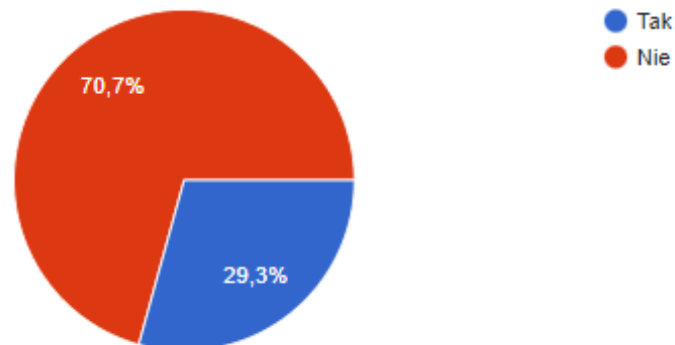

3. CZY PANU(-I) KIEDYKOLWIEK ZDARZYŁO SIĘ ODMÓWIĆ WYKONANIA CZYNNOŚCI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO ZE WZGLĘDU NAPOTKANE PROBLEMY ZE STRONY ORGANU PROWADZĄCEGO POSTĘPOWANIE?

99 odpowiedzi:

Tak – 29

Nie – 70

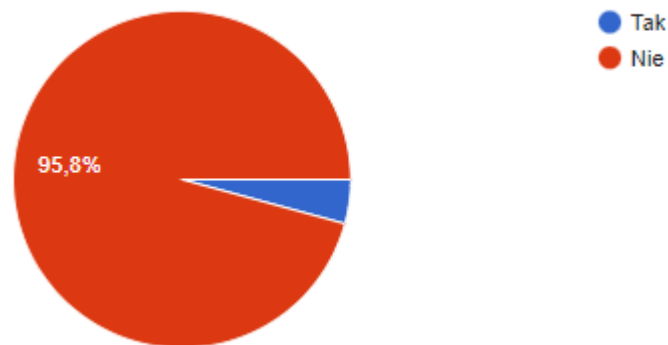

4. Jeśli tak, to czy została nałożona na Pana/Panią jakakolwiek kara z tego tytułu?

71 odpowiedzi:

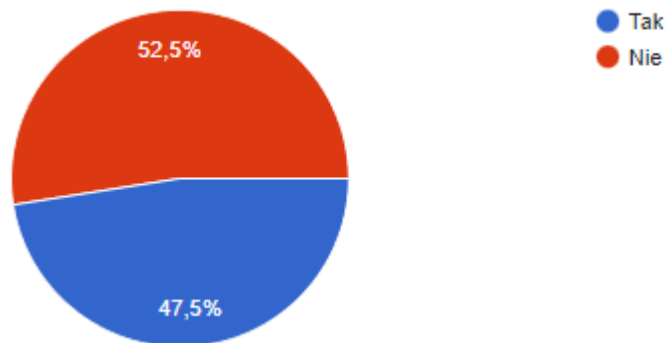
Tak – 3

Nie – 68

5. CZY ZAISTNIAŁĄ SYTUACJĘ UDAŁO SIĘ ROZWIĄZAĆ W SPOSÓB POMYŚLNY (DLA TŁUMACZA)?

- 80 odpowiedzi:
- Tak – 38
- Nie – 42

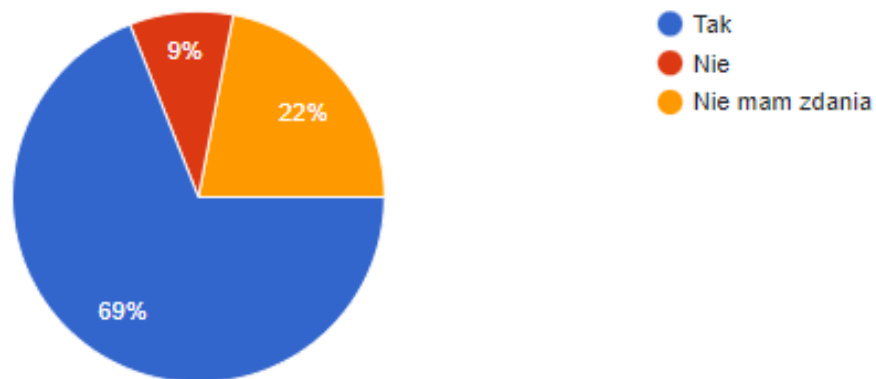

ODPOWIEDZIALNOŚĆ TŁUMACZA ZA BRAK STAWIENNICTWA NA ROZPRAWIE BĄDŹ ZA NIEDOSTARCZENIE TŁUMACZENIA

- **Postępowanie cywilne – art. 256 KPC** (Sąd może zażądać, aby dokument w języku obcym był przełożony przez tłumacza przysięgłego) w zw. z art. **265 §2 KPC** (Do tłumaczy stosuje się odpowiednio przepisy o biegłych.) w zw. z art. **287 KPC** (Za nieusprawiedliwione niestawienie, za nieuzasadnioną odmowę złożenia przyrzeczenia lub opinii albo za nieusprawiedliwione opóźnienie złożenia opinii sąd skáže biegłego na grzywnę.)
- **Maksymalna kara za jednorazowe niestawienie to 3000 zł.**
- **Postępowanie karne – art. 204 §3 KPK** (Do tłumacza stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące biegłych) w zw. z art. **285. § 1 KPK** (Na świadka, biegłego, tłumacza lub specjalistę, który bez należytego usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie albo bez zezwolenia tego organu wydalili się z miejsca czynności przed jej zakończeniem, można nałożyć karę pieniężną w wysokości do **3000 złotych**) oraz **§ 2.** (W wypadkach określonych w § 1 można ponadto zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie świadka. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie biegłego, tłumacza i specjalisty stosuje się tylko wyjątkowo.)
- **Art. 286.** Karę pieniężną należy uchylić, jeżeli ukarany dostatecznie usprawiedliwi swe niestawienie lub samowolne oddalenie się. Usprawiedliwienie może nastąpić w ciągu tygodnia od daty doręczenia postanowienia wymierzającego karę pieniężną. (Wniosek o uchylenie kary pieniężnej -> przykładowe wnioski można znaleźć online).

6. CZY PAN(I) UWAŻA, ŻE PRAWA I OBOWIĄZKI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO POWINNY ZOSTAĆ BARDZIEJ SZCZEGÓŁOWO UREGULOWANE PRZEZ PRZEPISY OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA?

7. NAJCZĘŚCIEJ POJAWIAJĄCE SIĘ PROBLEMY/ZARZUTY WOBEC OWS:

- Długie terminy wypłaty wynagrodzeń/całkowity brak płatności
- Problemy w komunikacji z OWS, brak odpowiedzi na wezwania do zapłaty
- Lekceważące traktowanie/tłumacz jako „chodzący słownik”
- Nieuznawanie dodatku za słownictwo specjalistyczne
- Odmowa wypłaty wynagrodzenia za tłumaczenie podobnych dokumentów
- Odmowa wypłaty wynagrodzenia za stawiennictwo na rozprawie w przypadku odroczenia
- Strona obliczeniowa ≠ strona fizyczna
- Tłumaczenie formularzy (np. ENA – tłumaczenie tylko części aktywnej)

7. NAJCZĘŚCIEJ POJAWIAJĄCE SIĘ PROBLEMY/ZARZUTY WOBEC OWS (CZ.2):

- Brak stałego wyznaczonego miejsca dla tłumacza
- Pełnomocnicy stron często chcą „wyręczać” tłumaczy z ich zadania
- Brak dostępu do akt sprawy, wg. uznania organu
- Przesyłanie dokumentów do tłumaczenia bez wcześniejszego uzgodnienia
- Brak info o odwołanej rozprawie
- Problemy z tłumaczeniami zdalnymi (niezapewnienie odpowiednich warunków dla tłumaczenia zdalnego)
- Nieznajomość stawek za tłumaczenie
- Problemy z obliczaniem kosztów dojazdu
- Zlecenia urzędowe dla biur tłumaczeń
- Sumowanie podwyższonych stawek (np. frazeologia + pismo ręczne)
- Trudna sytuacja tłumaczy języków rzadkich (dalekie dojazdy, niedogodne terminy)

8. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA

- Edukacja: prawnicze samorządy zawodowe powinny edukować adw./r.pr./not./aplikantów o zasadach współpracy z TP i charakterystyce ich zawodu (zajęcia w ramach obowiązku kształcenia zawodowego prawników/aplikacji?) – kontakt z radami
- Zajęcia w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury dla aplikantów sądowych/prokuratorskich – Ministerstwo Spraw.
- Doprecyzowanie przepisów ustawowych (obowiązek rozliczania kosztów dojazdu, kosztów wysyłki tłumaczenia, stawiennictwa na rozprawie, dostępu TP do akt sprawy)
- Zakaz zleceń dla biur tłumaczeń
- Wprowadzenie samorządu zawodowego
- Doinformowanie personelu w sądach, który kontaktuje się z tłumaczami ws. zleceń

8. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA

- Coroczna rewaloryzacja stawek
- Sprawniejsza komunikacja z sądami/prokuraturą (np. odwołanie rozprawy)
- Wprowadzenie sztywnego terminu zapłaty wynagrodzenia dla tłumaczy, fikcyjność odsetek za opóźnienie
- Kiepska sytuacja tłumaczy ustnych (nieopłacalność, gorsze traktowanie)
- Rozdzielenie roli biegłego od TP
- Wprowadzenie „praktyk” dla TP w OWS

Marta Gil-Kruczała
ul. Jana Twardowskiego 15/15
35-302 Rzeszów
Tel. 734 469 174
www.kancelariamgk.net
kancelaria.mgk@gmail.com

